

Европейската комисия предприема действия за забрана на нелоялните търговски практики по веригата за предлагане на храни

Брюксел, 12 април 2018 г.

Действията на Комисията са насочени срещу най-вредните нелоялни търговски практики. Това ще осигури на земеделските стопани и на малките и средните предприятия по-голяма сигурност, за да не се налага прекалено често да се справят с рискове, които почти или изобщо не зависят от тях.

Днес Комисията направи предложение за забрана на особено вредните нелоялни търговски практики по веригата на предлагане на храни, за да се осигури по-справедливо участие на малките и средните предприятия от хранително-вкусовата промишленост и селското стопанство. Освен това предложението включва разпоредби за ефективно прилагане, като националните органи могат да налагат санкции за констатирани нарушения.

По-малките оператори във веригата за предлагане на храни, сред които са и земеделските стопани, не са защитени от нелоялните търговски практики на партньорите по веригата преди тях. Нерядко те нямат възможности за договаряне, нито друг начин да предлагат продуктите си на потребителите.

Заместник-председателят на Комисията Юрки **Катайнен**, който отговаря за заетостта, растежа, инвестициите и конкурентоспособността, заяви: *Съществува неравенство на позициите за водене на преговори по веригата за предлагане на храни. С това предложение Комисията се изправя решително срещу нелоялните търговски практики. Предприемаме конкретни мерки, защото нелоялното поведение в бизнеса заплашва икономическата жизнеспособност на операторите по веригата. Чрез определянето на минимални стандарти и ефикасно прилагане на правилата искаме да гарантираме, че всички работят в условия на справедлива конкуренция, тъй като това повишава ефективността на цялата верига. Предложението ни е израз на категорична подкрепа за лоялно корпоративно поведение.*

Комисарят по земеделие и развитие на селските райони Фил **Хоган** заяви: *Колко здрава е една верига, личи от най-слабото ѝ звено. Веригата за предлагане на храни не може да функционира добре и резултатно, ако няма равнопоставени, почтени условия. Представеното днес предложение е в защита на справедливостта — да бъде чул гласът на тези, които не по своя вина се оказват жертва на слабата си позиция за договаряне. Инициативата за забрана на нелоялни търговски практики има за цел да утвърди позицията на производителите и на МСП във веригата за предоставяне на храни и да осигури стабилно и ефективно прилагане. Стремим се да отстраним и фактора „страх“ с помощта на процедура за поверителност на данните, когато се подават жалби.*

Ще бъдат забранени следните нелоялни търговски практики: забавени плащания за нетрайни продукти, анулиране на поръчки в последния момент, едностранни промени по договори или промени с обратна сила и принуждаване на доставчика да плаща за похабени продукти. Други практики ще бъдат допустими само ако са включени в предварително споразумение между страните при ясни и недвусмислени условия: когато купувач връща на доставчика непродадени хранителни продукти; когато купувач принуждава доставчика да плати такса, за да сключи или да не изгуби договор за доставка на хранителни продукти; когато доставчик плаща за рекламата или за пускането на пазара на хранителни продукти, продавани от купувача.

Съгласно предложението на Комисията държавите членки трябва да определят публичен орган, отговарящ за прилагането на новите правила. При доказано нарушение отговорният орган ще бъде компетентен да налага пропорционална и възпираща санкция. Той ще може да започва разследвания по своя собствена инициатива или въз основа на подадена жалба. В тези случаи страните, които подават жалба, ще могат да изискат поверителност и анонимност, за да защитят позицията си спрямо търговския си партньор. Комисията ще създаде механизъм за координация между прилагащите органи за обмен на най-добри практики.

Предложените мерки допълват съществуващите в държавите членки мерки и кодекса за поведение на доброволната инициатива за веригата на предлагане на храни. Държавите членки могат да вземат допълнителни мерки, които считат за необходими.

Предложението на Комисията е за законодателен акт на ЕС (директива) и заедно с оценка на въздействието ще бъде представено на двамата съзаконодатели — Европейския парламент и Съвета, където са представени правителствата на държавите членки.

Контекст

В работната програма на Комисията за 2018 г. се посочва, че Комисията ще предложи мерки за подобряване на функционирането на веригата за предлагане на храни, за да се помогне на земеделските стопани да утвърдят своите позиции на пазара и да се подобри защитата им от бъдещи сътресения.

Тази инициатива е следствие от констатациите относно хранителната верига в речите на председателя на Комисията Юнкер за състоянието на Съюза от 2015 и 2016 г. Тя е и политически отговор на резолюцията на Европейския парламент, приета през юни 2016 г., с която Европейската комисия се приканва да представи предложение за законодателна уредба на равнището на ЕС относно нелоялните търговски практики. Освен това през декември 2016 г. Съветът призова Комисията да извърши оценка на въздействието с цел да се изготви предложение за законодателна уредба или за други, незаконодателни мерки на равнището на ЕС, за да се намери решение за нелоялните търговски практики.

От началото на своя мандат Комисията работи за по-справедлива и по-равнопоставена верига за предлагане на храни. През 2016 г. създадохме [експертна група за селскостопанските пазари](#), която прави оценка на ролята на земеделските стопани във веригата за предлагане на храни и отправя [препоръки](#) за по-активното им участие. Въз основа на тези препоръки, през 2017 г. Комисията започна работа по [първоначална оценка на въздействието](#) и [обществена консултация](#) за подобряването на веригата на предлагане на храни. Това спомогна за установяването на конкретни нелоялни търговски практики, попадащи в обхвата на Директивата. Според неотдавнашно [проучване на общественото мнение в ЕС](#), публикувано през февруари 2018 г., повечето от анкетираните (88 %) са на мнение, че е важно да се засили ролята на земеделските стопани във веригата за предлагане на храни. Също така 96 % от анкетираните в обществената консултация от 2017 г. относно модернизирането на общата селскостопанска политика на ЕС смятат, че една от целите ѝ трябва да бъде утвърждаването на позицията на земеделските стопани във веригата на създаване на стойност, включително чрез мерки срещу нелоялните търговски практики.

Предложенията са въз основа на въведения доброволен кодекс с най-добри практики по веригата на предлагане на храни, известен като [Инициатива за веригата на предлагане на храни](#). Инициативата бе започната през 2013 г. от седем асоциации, създадени на равнището на ЕС, чиято сфера на дейност обхваща хранително-вкусовата промишленост, марковите стоки, търговията на дребно, малките и средните предприятия и търговците на земеделски продукти. Инициативата беше разработена в резултат от водения от Комисията [форум на високо равнище за подобряване на функционирането на веригата на предлагането на храни](#), създаден през 2010 г. с цел да спомогне за разработването на политика в сектора на храните и напитките и да допринесе за оптимизиране на веригата за предлагане на храни.

За повече информация

[Предложение на Комисията срещу нелоялните търговски практики във веригата за предлагане на храни](#)

[Информационна бележка: Борба с нелоялните търговски практики във веригата за предлагане на храни](#)

IP/18/2702

Лица за контакти с медиите:

[Daniel ROSARIO](#) (+ 32 2 295 61 85)

[Clemence ROBIN](#) (+32 2 29 52509)

Въпроси на граждани: [Europe Direct](#) на телефон [00 800 67 89 10 11](#) или на електронния адрес [на информационната служба](#)